

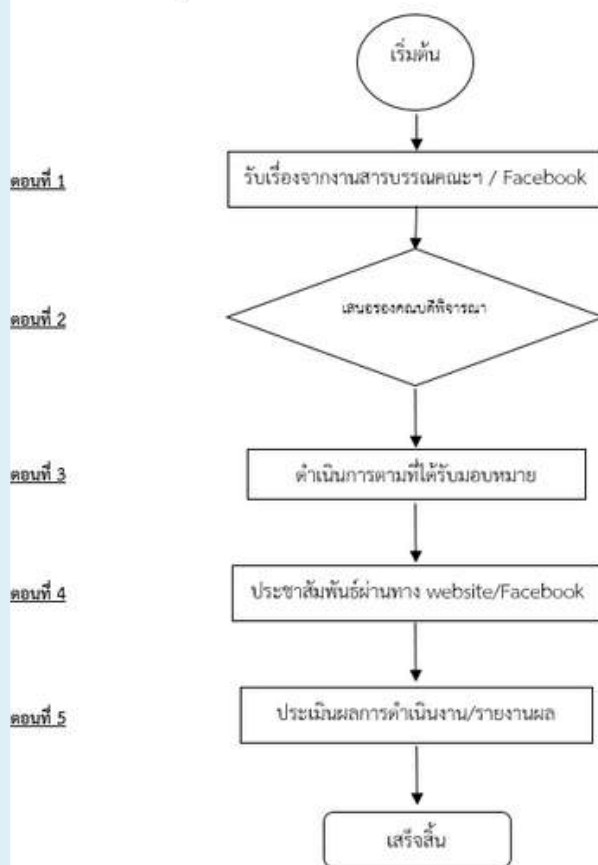
คู่มือปฏิบัติงาน พัฒนานิสิตร 2566

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รัชญู กานุมาร
อนันษา ทองเหลา

ขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนานิสิตร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานพัฒนานิสิตร คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คู่มือปฏิบัติงานกิจการนิสิต
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โดย
รัชฎู กานุมาร
อนันษา ทองเหลา

งานพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2566

คำนำ

คู่มืองานพัฒนานิสิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการปฏิบัติงานของงานพัฒนานิสิต สโมสรนิสิต ชมรม ภาควิชา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกันในการเสริมสร้างและพัฒนากิจกรรมนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ผู้จัดทำได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน โดยรวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งผู้ใช้บริการได้เข้าใจในการปฏิบัติงานของงานพัฒนานิสิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมากยิ่งขึ้นและไปในทิศทางเดียวกัน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มืองานพัฒนานิสิตฉบับนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในทางปฏิบัติต่อผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มากนักน้อย และหากมีข้อบกพร่องหรือข้อเสนอแนะประการใดที่จะส่งผลให้กระบวนการพัฒนานิสิตผ่านกลไกกิจกรรมนิสิตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้จัดทำก็ขอน้อมรับข้อเสนอแนะดังกล่าวทุกประการ

รัชฎ กานุมาร

อนันษา ทองเหลา

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 ประวัติความเป็นมาของคณะวิทยาศาสตร์	
ประวัติความเป็นมาของคณะวิทยาศาสตร์	1
ปรัชญา วิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ พันธกิจ ภูมิฐาน	2
ค่านิยม คุณลักษณะ สมรรถนะหลัก ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์	3
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบ	
ภาระหน้าที่ของคณะวิทยาศาสตร์ด้านพัฒนานิสิต	5
บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายพัฒนานิสิต	5
โครงสร้างคณะวิทยาศาสตร์	6
โครงสร้างการบริหารงานคณะวิทยาศาสตร์	7
โครงการสร้างการปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์	8
บทที่ 3 หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน	
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF)	9
คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	10
คุณลักษณะเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	11
นโยบายการจัดการกิจกรรมพัฒนานิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	11
กรอบแนวความคิด	11
กระบวนการ	12
บทที่ 4 การดำเนินงานกิจกรรมนิสิต	
กิจกรรมนิสิต	14
เป้าหมายในการพัฒนานิสิต	14
วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิต	15
หลักการพัฒนานิสิต	15
หน้าที่รับผิดชอบของงานพัฒนานิสิต	16
ขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนานิสิต	17
ขั้นตอนการขออนุมัติจัดกิจกรรมนิสิตคณะวิทยาศาสตร์	19
ขั้นตอนการดำเนินงานด้านทุนการศึกษา	21
ขั้นตอนการดำเนินงานวินัยนิสิตและสวัสดิการนิสิต	23
ขั้นตอนการดำเนินงานด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	25
ขั้นตอนการดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	27
ขั้นตอนการดำเนินงานด้านศิษย์เก่า	29

สารบัญญรูปภาพ

เรื่อง	หน้า
1 โครงสร้างคณะวิทยาศาสตร์	6
2 โครงสร้างการบริหารงานคณะวิทยาศาสตร์	7
3 โครงการสร้างการปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์	8
4 ขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนานิสิต	17
5 ขั้นตอนการขออนุมัติจัดกิจกรรมนิสิตคณะวิทยาศาสตร์	19
6 ขั้นตอนการดำเนินงานด้านทุนการศึกษา	21
7 ขั้นตอนการดำเนินงานด้านวินัยนิสิตและสวัสดิการนิสิต	23
8 ขั้นตอนการดำเนินงานด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	25
9 ขั้นตอนการดำเนินงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	27
10 ขั้นตอนการดำเนินงานด้านศิษย์เก่า	29

บทที่ 1

บทนำ

ประวัติความเป็นมาของคณะวิทยาศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์ ได้รับการจัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2537 โดยก่อกำเนิดมาจากคณะวิทยาศาสตร์ของวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อ 27 มีนาคม 2511 ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ดังนั้นวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม จึงเปลี่ยนชื่อมาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม

การบริหารงานของคณะวิทยาศาสตร์ เมื่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม มีรองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์เป็นผู้บริหาร ดังรายนามต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สุขศรีงาม	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2523-2527
2. รองศาสตราจารย์มยุรี ภารการ	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2527-2530
3. อาจารย์ ดร. อุษา กลิ่นหอม	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2530-2534
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สกล คงบุญ	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2534-2537

ในปี พ.ศ. 2537 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม ได้รับการยกระดับเป็นมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นผู้บริหาร ดังรายนามต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สกล คงบุญ	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2537-2538
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ อุตสาหะ	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2538-2540
3. รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย ดีเอโกนามกุล	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2540-2544
4. ศาสตราจารย์ ดร. เรือน สมณะ	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2544-2549
5. รองศาสตราจารย์จิระพรรณ สุขศรีงาม	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2549-2553
6. ศาสตราจารย์ ดร. ละออศรี เสนาะเมือง	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2553-2556
7. ศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร มากตุ่น	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2557-2561
8. ศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ ประมวล	ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน

ปัจจุบันคณะวิทยาศาสตร์มีการบริหารงานระดับภาควิชามีจำนวน 4 ภาควิชา คือ ภาควิชาเคมี ภาควิชาชีววิทยา ภาควิชาฟิสิกส์ ภาควิชาคณิตศาสตร์ และมีสำนักงานเลขานุการคณะวิทยาศาสตร์ มีจำนวนบุคลากรทั้งหมด 208 คน โดยมีอาจารย์ประจำทั้งหมด 152 คน บุคลากรสายสนับสนุนทั้งหมด 56 คน มีนิสิตจำนวน 2,027 คน ในปี พ.ศ. 2565 คณะวิทยาศาสตร์ได้เปิดการเรียนการสอนทั้งสิ้น 20 หลักสูตร ได้แก่ **หลักสูตรระดับปริญญาตรี รวม 11 หลักสูตร** ได้แก่ วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาเคมี สาขาวิชาชีววิทยา สาขาวิชาจุลชีววิทยา สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาฟิสิกส์ประยุกต์ (สาขาพลังงานและสาขาอิเล็กทรอนิกส์) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาสถิติ สาขาวิชา

พันธศาสตร์โมเลกุล สาขาวิชานวัตกรรมทางชีวเคมี สาขาวิชาพลังงานและการควบคุมระบบอัตโนมัติ และสาขาวิชา กศ.บ.ฟิสิกส์ **หลักสูตรระดับปริญญาโท รวม 8 หลักสูตร** ได้แก่ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาเคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ คณิตศาสตร์ศึกษา วิทยาการจัดการสถิติ ฟิสิกส์ พลังงานและสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา และ**หลักสูตรระดับปริญญาเอก รวม 6 หลักสูตร** ได้แก่ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเคมี ฟิสิกส์ บรรพชีวินวิทยา (หลักสูตรนานาชาติ) และวิทยาการจัดการสถิติ นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และธุรกิจ และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะวิทยาศาสตร์

1. ปรัชญา

“ผู้มีปัญญาพึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน”

2. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นคณะวิทยาศาสตร์ชั้นนำของประเทศด้านการผลิตบัณฑิตและงานวิจัย”

คำอธิบายวิสัยทัศน์ : เป็นคณะวิทยาศาสตร์ชั้นนำด้านการผลิตบัณฑิต โดยวัดจากร้อยละของนิสิตที่ได้งานทำภายใน 1 ปี และมีผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตดีที่สุดใน 5 ของคณะวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย และด้านการวิจัย โดยวัดจากร้อยละของผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ต่อจำนวนบุคลากรสายวิชาการ ดีที่สุด 1 ใน 5 ของคณะวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย

3. อัตลักษณ์

“นิสิตกับการช่วยเหลือสังคมและชุมชน”

4. เอกลักษณ์

“การเป็นที่พึ่งของสังคมและชุมชน”

คำอธิบายเอกลักษณ์ : คณะวิทยาศาสตร์เป็นศูนย์กลางความหลากหลายทางชีวภาพและเห็นมีฤทธิ์ทางยา ศึกษาบรรพชีวิน ถิ่นนวัตกรรมใหม่ ใช้พลังงานทดแทน

5. พันธกิจ (Mission)

1. ผลิตบัณฑิตที่มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการสังคมและประเทศ
2. ผลิตงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพระดับสากล
3. ผลิตงานบริการวิชาการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

6. ปณิธาน (Pledge)

มุ่งผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์ ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีคุณธรรม และ จริยธรรม พัฒนาการวิจัยและบริการวิชาการที่สามารถนำความรู้และทรัพยากรท้องถิ่น มาพัฒนาให้ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ

7. ค่านิยม (Core Values)

“การเรียนรู้ตลอดชีวิต”

8. คุณลักษณะ (Character)

บุคลากรของคณะวิทยาศาสตร์ มีคุณลักษณะ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความรักในองค์กร เห็น แก่ประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตสาธารณะ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กร อยู่ ร่วมกันแบบกัลยาณมิตร มีความรู้ ความสามารถในการในสาขาของตน และสามารถจะบูรณาการองค์ ความรู้ได้ มีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง และมีความสุภาพอ่อนโยน

9. สมรรถนะหลัก (Core competency)

เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อพัฒนานวัตกรรม
Expertise in study and utilization of local resources for innovation development

10. ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์

คณะวิทยาศาสตร์ได้กำหนดยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย มหาสารคาม 5 ประการ โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์หรือเป้าประสงค์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ คณะ และมีกลยุทธ์ในการพัฒนาให้บรรลุตามเป้าประสงค์ ดังต่อไปนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 ผลิตบัณฑิตตรงกับความต้องการของสังคมโลก
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อความเป็นเลิศในระดับนานาชาติ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ให้บริการวิชาการเพื่อตอบสนองความต้องการภาคอุตสาหกรรม และภาค ประชาสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอีสานให้มีความโดดเด่นระดับนานาชาติ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 บริหารองค์กรเพื่อความเป็นมหาวิทยาลัยอัจฉริยะ

วัตถุประสงค์การจัดทำคู่มือ

1. เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานในทุกด้านของงานพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์
3. เพื่อให้ผู้นำไปใช้ มีความรู้ ความเข้าใจ ในขั้นตอนการดำเนินงานและสามารถนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากคู่มือ

1. การปฏิบัติงานด้านการพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. คณะวิทยาศาสตร์มีแนวทางในการปฏิบัติงานการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของงานพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์
3. ผู้นำไปใช้ มีความรู้ ความเข้าใจ ในขั้นตอนการดำเนินงานและสามารถนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบ

ภาระหน้าที่ของคณะวิทยาศาสตร์ด้านพัฒนานิสิต

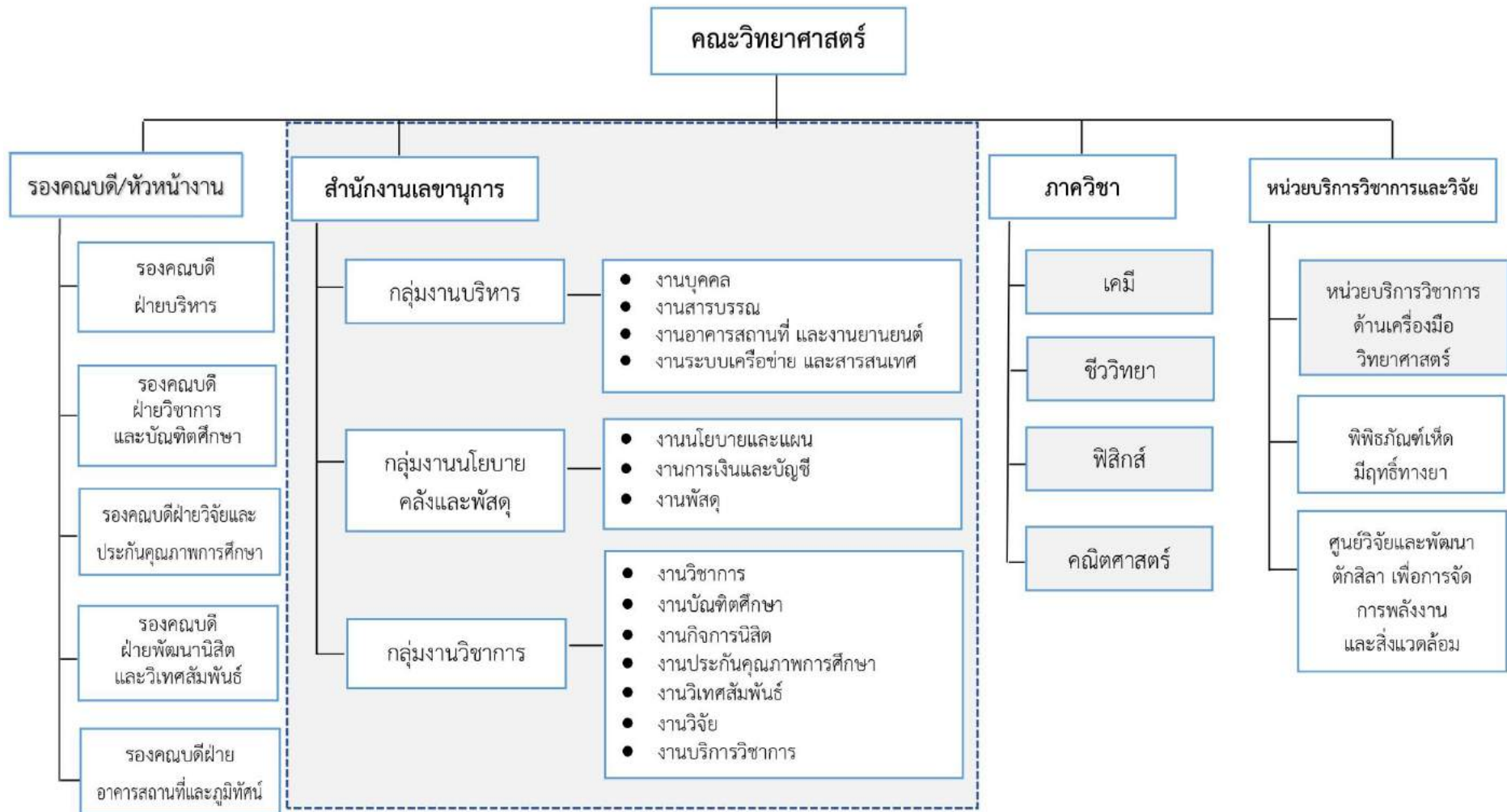
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีปณิธานที่จะมุ่งผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์ ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีจริยธรรม และคุณธรรม พัฒนาการวิจัยและบริการวิชาการ ที่สามารถผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ลงตัวและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน เป็นหน่วยงานระดับคณะ มีหน้าที่จัดการเรียน การสอน การให้บริการแก่นิสิต คณาจารย์ และผู้สนใจ รวมถึงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ นิสิต ด้านต่าง ๆ เพื่อจะได้สำเร็จการศึกษาไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนานิสิต มีการแบ่งส่วนงานภายในคณะให้มีฝ่ายพัฒนานิสิต โดยมีรองคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิต เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการดำเนินงาน

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายพัฒนานิสิต

ฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนานิสิตให้เป็นผู้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยมีภารกิจหลักเกี่ยวกับนิสิต คือ ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมนิสิต การจัดบริการและการพัฒนานิสิต ให้มีความสมบูรณ์พร้อม ทั้งทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย จิตใจและสติปัญญา เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตนิสิตให้เรียนอย่างมีความสุข และสนุกกับการทำกิจกรรม จากความสำคัญดังกล่าว การที่จะพัฒนานิสิตให้เป็นผู้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมนิสิต เข้ามาขับเคลื่อนการดำเนินงาน และเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนานิสิต

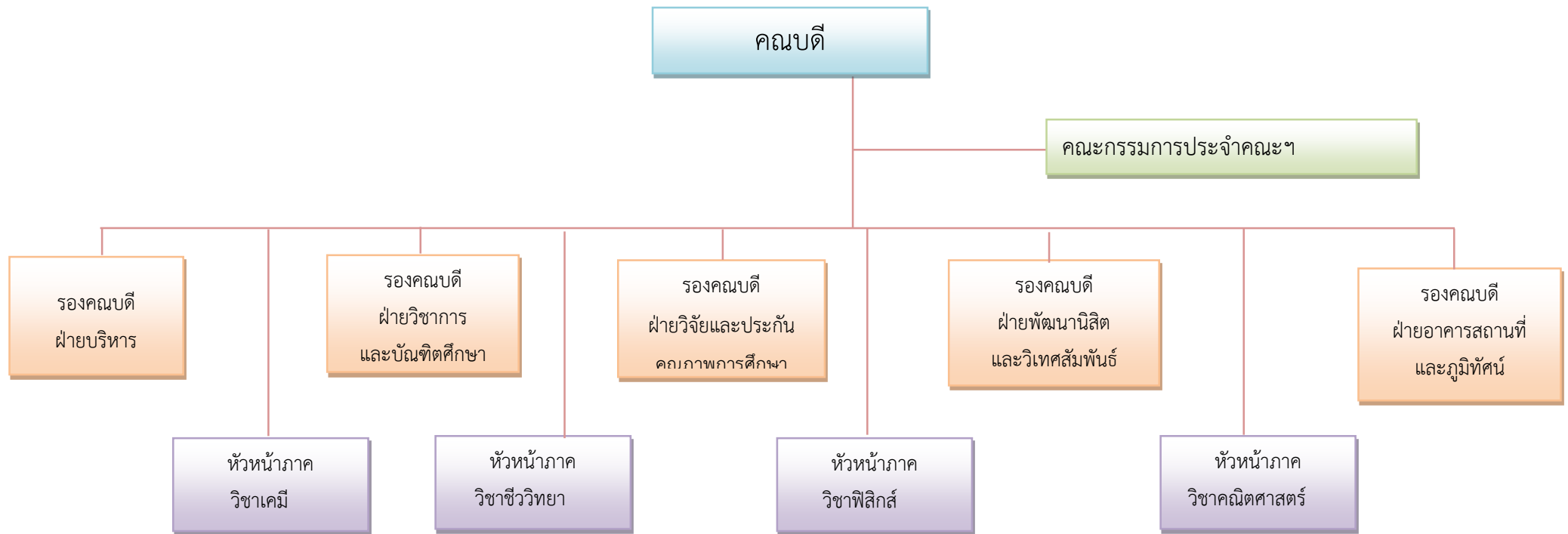
ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการถือปฏิบัติรูปแบบเดียวกัน ฝ่ายพัฒนานิสิต จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานพัฒนานิสิต เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โครงสร้างการบริหารภายในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

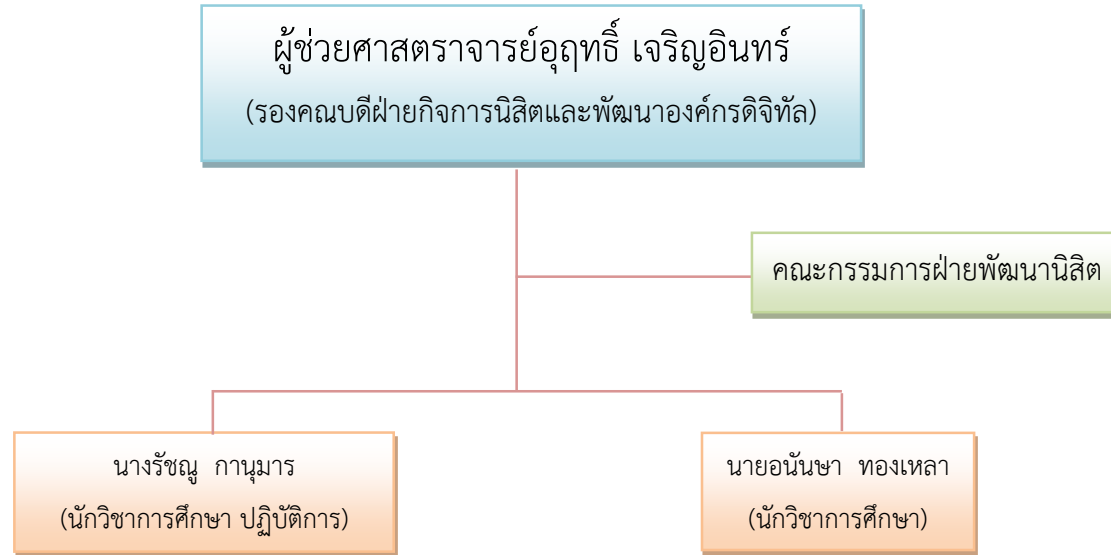
ภาพประกอบ 1 : โครงสร้างคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงสร้างการบริหารงานคณะวิทยาศาสตร์

ภาพประกอบ 2 : โครงสร้างการบริหารงานคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงสร้างการปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนานิสิต

ภาพประกอบ 3 : โครงสร้างการปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทที่ 3

หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF)

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF : HEd) เป็นกรอบแนวคิดหรือเกณฑ์ที่แสดงให้เห็นถึง ระบบคุณวุฒิการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย หรือในอีกความหมายหนึ่ง คือกรอบแนวคิดอันเป็นหลักประกัน คุณภาพการศึกษาขั้นต่ำของแต่ละสาขา แต่ละหลักสูตร ซึ่งอาจเหมือนหรือแตกต่างกันไปตามระบบ โครงสร้างทางการศึกษาของแต่ละสถาบันได้กำหนดขึ้นมาเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยทั่วไปแล้วประกอบด้วยมาตรฐานกลาง 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) ได้แก่ การพัฒนานิสิต นักศึกษาให้มี คุณลักษณะสำคัญๆ ด้วยการเป็นผู้มีจรรยาบรรณทางวิชาการ และวิชาชีพ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและต่อสังคม ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีภาวะความเป็นผู้นำ (Leadership) และเป็นผู้ตามที่ดี (Followers) เปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของความเป็น มนุษย์
2. ด้านความรู้ (Knowledge) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และทฤษฎีที่สำคัญ ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถบูรณาการ ความรู้ในสาขาวิชากับความรู้ในศาสตร์อื่นที่ เกี่ยวข้องไปสู่การประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทั้งในมิติของการ เรียนรู้ ด้วยตนเองและการเรียนรู้ผ่านกลไกของสังคม รวมถึงสามารถวิเคราะห์ จำแนกข้อเท็จจริงและ นำเสนอข้อมูลในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ (ปัญญาปฏิบัติ) ได้อย่างเป็นระบบ
3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ได้แก่ การมีความสามารถ หรือมีทักษะในการ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ บนพื้นฐานของความรู้ และประสบการณ์เชิงสร้างสรรค์ เพื่อคลี่คลายหรือให้บรรลุเป้าหมาย รวมถึงการข้ามพ้นวิกฤต หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าโดยไม่คาดคิดมาก่อน
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) ได้แก่ การมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานเป็นหมู่คณะ มีองค์ความรู้ ในการบริหารจัดการองค์กร หรือโครงการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีจิตสำนึกสาธารณะ ด้วยการ

รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ตระหนักในบทบาทและสถานะของตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่ง หรือเป็น องค์ประกอบของสังคม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) ได้แก่ การมีความรู้ความสามารถและทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข หรือสถิติในระบบของการทำงานและการใช้ชีวิต มีทักษะในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ทั้งการฟัง การพูด การเขียน ด้วยภาษาไทยและภาษาอื่น ๆ ตลอดจนการเรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและนำเสนอข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อก่อให้เกิดพลังแห่งการเปลี่ยนแปลงจากตัวเองไปสู่สังคม

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตามปรัชญามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้กำหนดให้บัณฑิตเป็นผู้ที่มุ่งใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และนำไปปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ภายใต้สำนึกแห่งความพอเพียง ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ไว้ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
2. มีคุณภาพทางวิชาการและวิชาชีพ
3. มีค่านิยม มีวัฒนธรรม มีความรักชาติ รักองค์กร และรักท้องถิ่น
4. มีความอดทน มีสัมมาคารวะและอ่อนน้อมถ่อมตน
5. มีความเสียสละเพื่อส่วนรวมและรู้จักใช้ชีวิตที่พอเพียง
6. มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
7. มีวินัย เคารพกฎ ระเบียบ กติกาของสังคม ดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี และมีความสุข
8. มีความสามารถวิเคราะห์และใช้ปัญญาในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบและมีวิจารณญาณในการพิจารณาตัดสินเลือกรับในสิ่งที่ดี
9. มีความรอบรู้ มีความทันสมัย ใฝ่เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

คุณลักษณะเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับลงวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2554 ได้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยไว้เพื่อให้ทุกคณะ/วิทยาลัย/สถาบัน/หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน และเพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาศักยภาพ นิสิตด้านคุณธรรมจริยธรรม ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรและนอกหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้นิสิตเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะพึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยและสังคม มีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าทั้งต่อตัวเองและผู้อื่น จึงประกาศคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตไว้ดังนี้

1. ประพฤติดี ได้แก่ คุณลักษณะของการเป็นผู้มีมารยาทดี สามัคคี มีน้ำใจ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สุจริต
2. มีวินัย ได้แก่ คุณลักษณะของการเป็นผู้มีวินัยต่อตนเองและสังคม มีความรับผิดชอบ ยึดมั่นในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และจารีตประเพณีอันดีงามของสังคมไทย
3. ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ที่ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อมหาวิทยาลัย ชุมชนสังคม และใส่ใจต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. น้อมนำปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ คุณลักษณะของการเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ยึดมั่นในทางสายกลางและสามารถพึ่งพาตนเองได้

นโยบายการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยกองกิจการนิสิต มีการกำหนดกระบวนการพัฒนานิสิตผ่านกิจกรรมการเรียนรู้นอกหลักสูตร เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้นิสิต ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคม จึงประกาศนโยบายการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตไว้ดังนี้

กรอบแนวความคิด

1. เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นด้วยแนวคิดและวิธีการที่สร้างสรรค์ ก่อเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนานิสิตในระดับชาติดังคำที่ว่า “เก่ง ดี มีสุข” รวมทั้งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา “คุณธรรม นำความรู้ สถานศึกษา 3D และคุณธรรม 8 ประการ”
2. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดหรือนโยบายมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อันเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนานิสิตสู่การเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย
  1. ปรัชญามหาวิทยาลัย “ผู้มีปัญญา พึ่งเป็นอยู่เพื่อมหาชน”
  2. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
  3. มหาวิทยาลัยสร้างเสริมสุขภาพ

4. คุณธรรม จริยธรรม

3. เป็นกิจกรรมที่มุ่งก่อให้เกิดกระบวนการทัศนในการทำความดีเพื่อแผ่นดินเกิดหรือทำความดีเพื่อแผ่นดินเกิดเพื่อเฉลิมพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์

4. เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดกระบวนการทำงานร่วมกัน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนิสิตกับนิสิต และนิสิตกับชุมชน

กระบวนการ

1. เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทักษะการทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี การบริการจัดการโครงการเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เกิดกระบวนการทำงานในรูปของ “เครือข่าย” (network) ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัย ตลอดจนการเสริมสร้างกระบวนการให้ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในเรื่องการพัฒนานิสิตและอื่นๆ

3. เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังให้เกิดโลกทัศน์ในเรื่อง “จิตสำนึกสาธารณะ” ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับสังคมไปพร้อม ๆ กัน

4. เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เกิดกระบวนการในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ “Learning Organization” ผ่านกลไกการจัดการความรู้ “Knowledge Management” ที่หลากหลายแก่นิสิต เช่น การถอดบทเรียน “Lessons Learned” การสร้างนวัตกรรม “Innovation” เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน “Shared & Learn” สนทนาสนทนา “Dialogue” เรื่องเล่าเร้าพลัง “Story Telling”

5. เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เกิดกระบวนการทำงานที่เป็นรูปธรรมในเรื่องของวงจรเดมิ่ง “PDCA” ประกอบด้วย Plan (วางแผน) Do (ปฏิบัติตามแผน) Check (ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน) Act (ปรับปรุง แก้ไข)

หลักการและแนวคิดการเขียนโครงการเพื่อการพัฒนา นิสิต

1. ความหมายของคำว่า “โครงการเพื่อการพัฒนา นิสิต”

โครงการเป็นกิจกรรมที่จะจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ปรากฏอยู่ในแผนงาน และนโยบายของการพัฒนา นิสิตสู่ความเป็น “บัณฑิตที่พึงประสงค์” และสอดคล้องกับเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ค่านิยม ปรัชญา มหาวิทยาลัยรวมถึงสอดคล้องกับกรอบมาตรฐาน TQF โดยแต่ละโครงการที่จัดขึ้นในแต่ละครั้ง อาจมีกิจกรรมที่มากกว่าหนึ่งอย่าง แต่มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ วัตถุประสงค์

เป้าหมาย วันเวลา สถานที่ การดำเนินการและงบประมาณ ซึ่งโครงการเพื่อการพัฒนาบัณฑิต จึงมีความสำคัญเพราะมุ่งให้นักศึกษาได้ “เรียนรู้ผ่านการลงมือทำ” อย่างเป็นทีม

2. ความสำคัญของ “โครงการเพื่อการพัฒนาบัณฑิต”

โครงการเพื่อการพัฒนาบัณฑิต ไม่เพียงฝึกให้นักศึกษาได้นำองค์ความรู้ภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติจริงในครรถงของการ “บริการสังคม” หรือชุมชนเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นทีม ฝึกทักษะการบริหารโครงการและองค์กร ฝึกทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ฝึกทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี แต่ยังหมายถึงการเป็นระบบและกลไกการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาได้เรียนรู้ชีวิตผ่านกระบวนการของการ “เรียนนอกหลักสูตร” หรือ “เรียนนอกชั้นเรียน” มุ่งให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและการดำเนินชีวิต มีความรับผิดชอบต่องานและสังคมเข้าใจปรากฏการณ์ “ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม” เพื่อนำไปสู่การใช้ชีวิตในสังคมได้อย่าง “เป็นสุข” ตลอดจนการเป็น “บัณฑิตที่พึงประสงค์” ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามและสังคมไทยที่หมายถึงปรัชญา “เก่ง ดี มีสุข”

3. ลักษณะอันเป็นประเภทของโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ระบบและกลไก)

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำหนดประเภทของการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาบัณฑิตใน 4 ประเภทหลัก คือ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านนิสิตสัมพันธ์และวิชาการ และด้านกีฬา แต่ทั้งนี้ก็ยังมุ่งเน้นให้มีกิจกรรมหนุนเสริม 4 ประเภทเพิ่มเติมอันเป็นกระแสหลักของการพัฒนาบัณฑิตนักศึกษาไทย นั่นก็คือ “ด้านคุณธรรมจริยธรรม” ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ (TQF) ที่มี 5 ประการ คือ ด้านคุณธรรม ด้านการมีความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

4. ที่มาของโครงการพัฒนาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1. กิจกรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยเพื่อนิสิต) หมายถึง กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานในมหาวิทยาลัย (กองกิจการนิสิต คณะ สถาบัน สำนัก) ได้จัดขึ้น เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย กิจกรรมเทงามสัมพันธ์ กิจกรรมสัปดาห์วันวิทยาศาสตร์ กิจกรรมวันสถาปนามหาวิทยาลัย

2. กิจกรรมที่จัดโดยองค์กรนิสิต (นิสิตเพื่อนิสิต) หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยองค์กรนิสิต ได้แก่ สภานิสิต องค์กรนิสิต สโมสรนิสิต ชมรม และกลุ่มนิสิต โดยกรณีชมรมนั้น ประกอบด้วยชมรมในสังกัดองค์กรนิสิต และชมรมในสังกัดสโมสรนิสิตคณะ

บทที่ 4

การดำเนินงานพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์

งานพัฒนานิสิต

งานพัฒนานิสิตมีความสำคัญต่อการพัฒนาและเสริมสร้างบุคลิกภาพของนิสิต ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพและการเป็นคนดีของสังคม แต่ทั้งนี้กิจกรรมนิสิตเป็นสิ่งที่ควบคู่กับการเรียนการสอนตามหลักสูตร ดังนั้น กิจกรรมนิสิตไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมในหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนอกหลักสูตร นับเป็นการให้การศึกษาก่อนนิสิต และช่วยให้นิสิตได้รับความรู้ประสบการณ์ ทักษะในการทำงาน และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมไปถึงด้านการให้บริการแก่นิสิตทั้งรับบริการหน้างาน และแบบออนไลน์ มุ่งเน้นให้นิสิตที่มาใช้บริการได้รับความพึงพอใจ มีความสะดวกสบาย รวดเร็ว และถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่กำลังดำเนินการ

เป้าหมายในการพัฒนานิสิต

มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนานิสิตให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ซึ่งเป้าหมายในการพัฒนานิสิตสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยควรมีอย่างน้อย 7 ประการ ดังนี้

1. **ด้านวิชาการและวิชาชีพ** โดยมุ่งพัฒนาเจตคติ และทักษะในการเรียน เพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ ความรู้และทักษะในการบริหาร ความรู้และทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศและคอมพิวเตอร์ ตลอดจนเป็นผู้ใฝ่รู้อยู่เสมอ
2. **ด้านสติปัญญา** โดยมุ่งพัฒนาความสามารถในการคิด การวิเคราะห์ รอบคอบไตร่ตรอง และเห็นการณ์ไกล
3. **ด้านสังคม** โดยเน้นการพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น โดยกระบวนการประชาธิปไตยกิจกรรมอาสาในสังคม มนุษย์สัมพันธ์ และรอบรู้ทั้งวัฒนธรรม และรอบรู้ทั้งวัฒนธรรมไทยและต่างชาติที่ต้องติดต่อด้วย
4. **ด้านอารมณ์** โดยเน้นการทำความเข้าใจอารมณ์ของตนเอง การปรับและการควบคุมอารมณ์ตลอดจนการพัฒนาอารมณ์ทางด้านสุนทรียภาพ เพื่อให้เห็นคุณค่าของศิลปะ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
5. **ด้านเอกลักษณ์** โดยเน้นการทำความเข้าใจบุคลิกภาพของตนเองในทุก ๆ ด้านการพัฒนาความสนใจในอาชีพ การวางแผนเพื่อประกอบอาชีพ การวางแผนการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง

6. **ด้านร่างกาย** โดยเน้นการพัฒนาความเจริญเติบโตในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย การพัฒนาเจตคติและทักษะในการรักษาสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ
7. **ด้านคุณธรรม** โดยเน้นคุณธรรมขั้นพื้นฐาน อันได้แก่ ความกตัญญูกตเวทียุติธรรม ซื่อสัตย์ ประหยัด อุตุน เสียสละเพื่อส่วนรวม ลดละเลิก อบายมุข ตลอดจนการส่งเสริมให้ยึดมั่นปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา และจรรยาบรรณในอาชีพ

วัตถุประสงค์งานพัฒนานิสิต

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยหลายแห่ง ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตที่มีความคล้ายคลึงกันพอสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่นิสิตนักศึกษา
2. เพื่อเป็นการเตรียมนิสิตสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
3. เพื่อพัฒนานิสิตทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ
4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนิสิตให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
5. เพื่อให้นิสิตใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
6. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้นิสิต
7. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนิสิต
8. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตได้นำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม
9. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทย
10. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นิสิต

หลักการพัฒนานิสิต

หน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปมี 4 ประเภท

1. สอน หรือ ผลิตบุคลากร
2. วิจัย
3. ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
4. บริการวิชาการแก่ชุมชน

การพัฒนานิสิต หมายถึง ความพยายามใด ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่ส่งเสริมให้นิสิตมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การสอนหรือผลิตบุคลากร เพื่อออกไปช่วยพัฒนาประเทศ จึงนับว่ามีความสำคัญมากและถือว่าเป็นหน้าที่หลัก สำหรับ

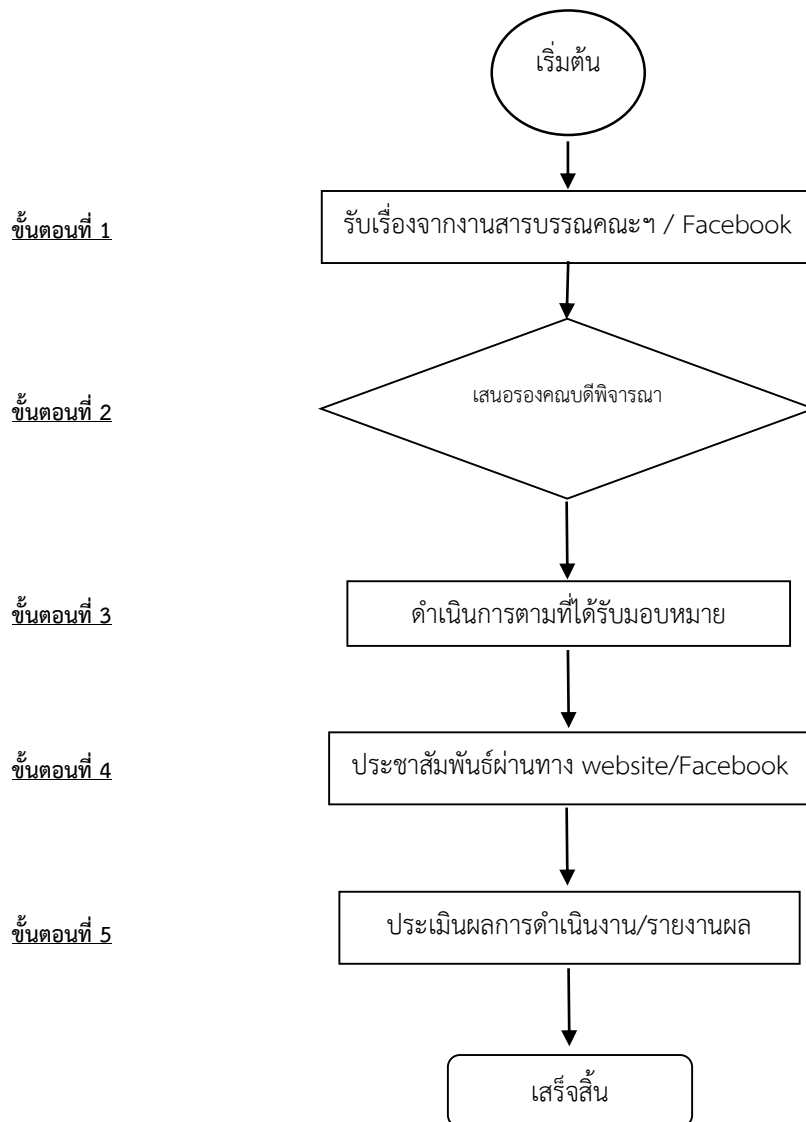
บุคลากรที่สถาบันอุดมศึกษาผลิตขึ้นนั้น ต้องเป็นบุคลากรที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านความรู้ ความสามารถ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ จึงจะเป็นบุคลากรที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

สถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดปรัชญา เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา เช่น “ความรู้คู่ คุณธรรม” “คุณธรรมนำความรู้” เป็นต้น ถึงแม้ว่าปรัชญาดังกล่าวไม่ครอบคลุม ถึงบทบาทหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา และคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ แต่ในทางปฏิบัติ สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป ก็ยังไม่ได้ทำการพัฒนานิสิตอย่างจริงจัง สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยจำนวนมากยังขาดทั้งนโยบาย บุคลากร วิธีการ อาคารสถานที่ และเครื่องมือ เพื่อการพัฒนานิสิต สถาบันของรัฐ โดยมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีความพร้อมในหลายๆ ด้าน แต่ก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ และวิธีการพัฒนานิสิตอย่างชัดเจน การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การพัฒนานักศึกษาน่าจะเป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยได้ให้ความสนใจกับการพัฒนานักศึกษามากยิ่งขึ้น

หน้าที่รับผิดชอบของงานพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1. งานกิจกรรมนิสิต
2. งานทุนการศึกษา
3. งานสวัสดิการนิสิต
4. งานวินัยนิสิต
5. งานระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
6. งานศิษย์เก่า
7. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
8. งานแนะแนวการศึกษา
9. ธนาคารขยะ คณะวิทยาศาสตร์
10. ระบบกิจกรรมนิสิต
11. ชมรมสังกัดสโมสรนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
12. ระบบฐานข้อมูลนิสิตระดับปริญญาตรี

ขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 4 : ขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนานิสิต

คำอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขั้นตอนที่ 1

รับเรื่อง/งาน ของกลุ่มงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากงานสารบัญญัตินิสิตคณะวิทยาศาสตร์ หรือ ทาง Facebook จากกลุ่มงานต่าง ๆ (กรณีงานเร่งด่วน)

ขั้นตอนที่ 2

นำเสนองานที่ได้รับมอบหมายให้กับรองคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิตและวิเทศสัมพันธ์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อพิจารณางาน และมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลงานด้านพัฒนานิสิต ตามความถนัดของแต่ละคน

ขั้นตอนที่ 3

ดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายของแต่ละงาน เช่น การจัดโครงการ/การจัดกิจกรรม การเข้าร่วมประชุมงานต่าง ๆ การร่วมงาน/ร่วมกิจกรรมของสาขา คณะ มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4

ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร งานกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านทาง website / Facebook ของฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้ นิสิต บุคลากรหรือประชาชนทั่วไปได้รับทราบข้อมูล

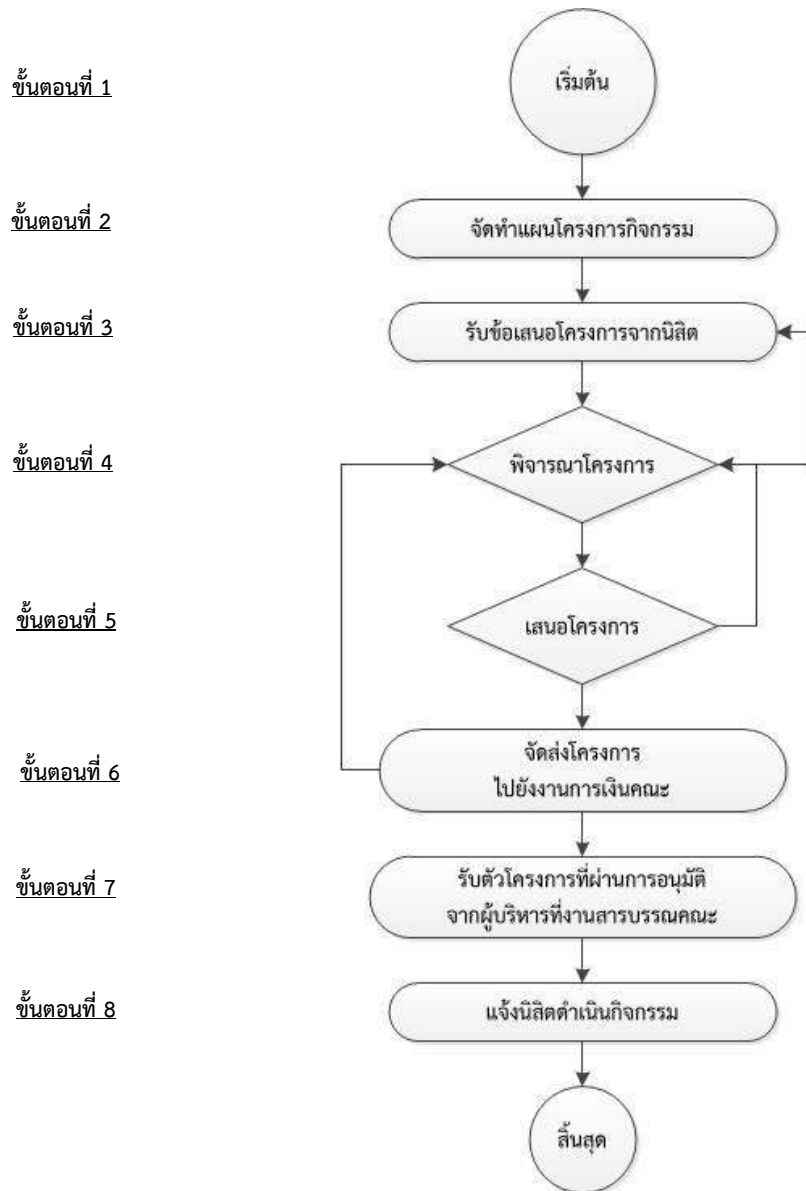
ขั้นตอนที่ 5

สรุปผลการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น สรุปโครงการ สรุปวาระประชุม จัดเก็บข้อมูลงานต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการ เป็นต้น เพื่อเสนอต่อรองคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิตและวิเทศสัมพันธ์คณะวิทยาศาสตร์ หรือ รายงานประจำปี และภาระงานของเจ้าหน้าที่ดูแลงานด้านพัฒนานิสิต ต่อไป

ขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนานิสิต เนื่องจากมีหลากหลายส่วนงานที่ต้องรับผิดชอบ ทำให้ขั้นตอนการปฏิบัติในแต่ละงานจะมีความแตกต่างกันออกไปตามบริบทของงาน ทั้งนี้ขั้นตอนในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะยึดถือตาม ภาพประกอบที่ 4 เป็นหลัก

ขั้นตอนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1. ขั้นตอนการขออนุมัติจัดโครงการ/กิจกรรม

ภาพประกอบ 5 : ขั้นตอนการขออนุมัติจัดโครงการ/กิจกรรม

คำอธิบายขั้นตอนการขออนุมัติโครงการ/กิจกรรม

ขั้นตอนที่ 1

สโมสรนิสิต ชมรม กลุ่มนิสิตภาควิชา โดยผู้รับผิดชอบโครงการ เขียนโครงการพร้อมระบุรายละเอียดต่าง ๆ ให้ครบตามแบบฟอร์มขออนุมัติจัดโครงการ พร้อมบันทึกข้อความยื่นเสนอขออนุมัติจัดกิจกรรมนิสิต

ขั้นตอนที่ 2

รับข้อเสนอโครงการจากสโมสรนิสิต ชมรม กลุ่มนิสิตภาควิชา

ขั้นตอนที่ 3

พิจารณาข้อเสนอโครงการ ตามแผน ตามวัตถุประสงค์ ให้ความเห็นชอบในการจัดกิจกรรมหรือโครงการ โดยเจ้าหน้าที่พัฒนานิสิต

ขั้นตอนที่ 4

นำเสนอต่อรองคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิต เพื่อให้ความเห็นชอบในการจัดกิจกรรมหรือโครงการ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 5

นำเสนอผ่านเจ้าหน้าที่การเงินเพื่อตรวจสอบแหล่งเงินงบประมาณ และทำการผูกพันงบประมาณค่าใช้จ่ายไว้

ขั้นตอนที่ 6

นำเสนอขออนุมัติจัดโครงการต่อคณบดีเพื่ออนุมัติ กรณีที่คณบดีไม่อนุมัติ อาจมีการปรับเปลี่ยน แก้ไข ให้ประสานงานกับนิสิต เพื่อดำเนินการตามที่คณบดีสั่งการเมื่อแก้ไขเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อคณบดีอีกครั้ง

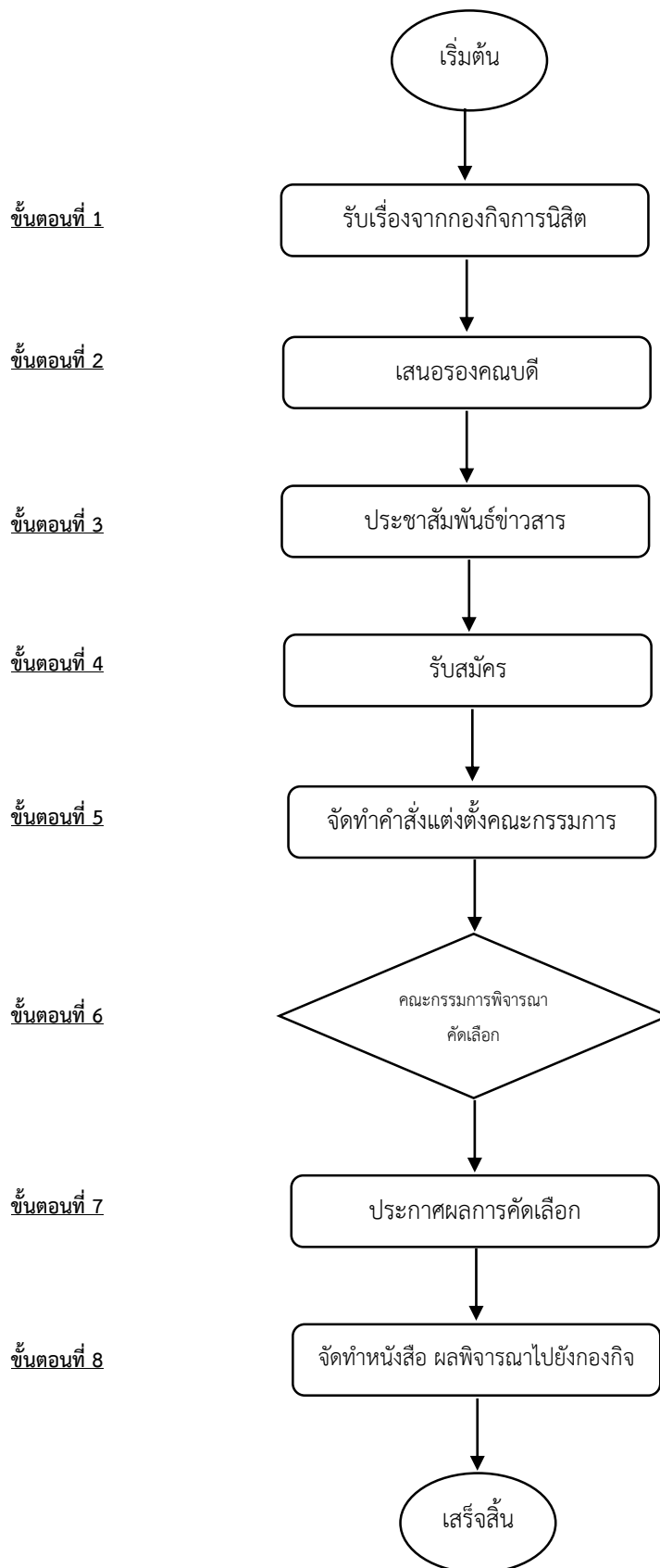
ขั้นตอนที่ 7

รับตัวโครงการที่ผ่านการอนุมัติจากผู้บริหารที่งานสารบัณฑิต

ขั้นตอนที่ 8

แจ้งนิสิตที่รับผิดชอบโครงการ จัดโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด

2. ขั้นตอนการดำเนินงานด้านทุนการศึกษา

ภาพประกอบ 6 : ขั้นตอนการดำเนินงานด้านทุนการศึกษา

คำอธิบายขั้นตอนการดำเนินงานด้านทุนการศึกษา

ขั้นตอนที่ 1

รับต้นเรื่องจากกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผ่านทางหนังสือราชการจาก งานสารบัญญัตินิต คณะวิทยาศาสตร์ หรือผ่านทาง Facebook ในกรณีเร่งด่วน

ขั้นตอนที่ 2

เสนอรองคณบดี เพื่อพิจารณาขอบหมายงานตามความเหมาะสมให้กับเจ้าหน้าที่ดูแลงานด้านพัฒนานิสิต คณะวิทยาศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3

ประชาสัมพันธ์ข่าวทุนการศึกษา ผ่านทางเว็บไซต์/Facebook ของฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขั้นตอนที่ 4

รับสมัครทุนการศึกษาตามวันและเวลาที่กำหนด เป็นแบบ Online หรือส่งด้วยตัวเอง ณ ฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ตามแบบฟอร์มของแต่ละทุน

ขั้นตอนที่ 5

จัดหาคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ทุนการศึกษา / จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 6

คณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ พิจารณานิสิตตามคุณสมบัติที่ทุนการศึกษากำหนด เพื่อคัดเลือกนิสิตที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุด

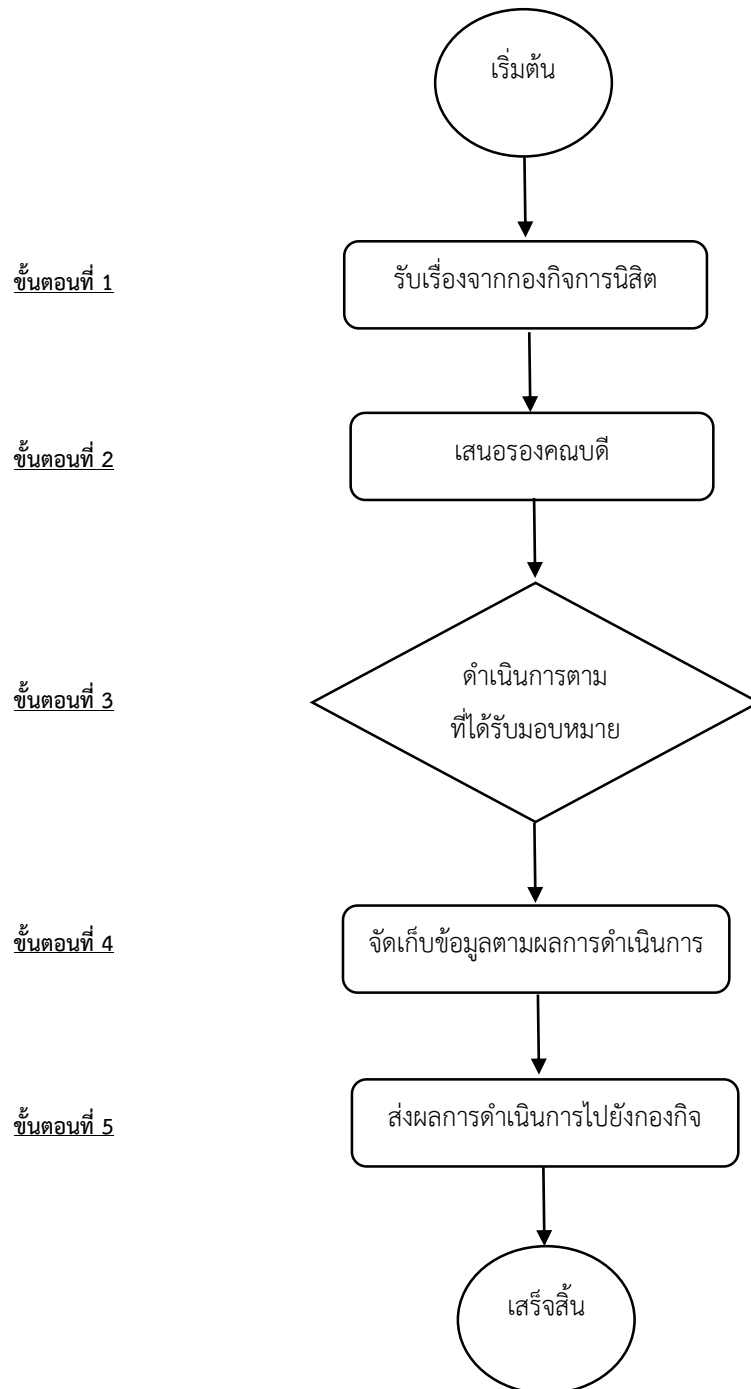
ขั้นตอนที่ 7

ประกาศรายชื่อนิสิตที่ได้รับคัดเลือกรับทุนการศึกษา ผ่านทาง เว็บไซต์/Facebook ของฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขั้นตอนที่ 8

จัดทำหนังสือ พร้อมด้วยรายชื่อและข้อมูลใบสมัครของนิสิตที่ได้รับทุนการศึกษา ส่งกลับไปยังกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. ขั้นตอนการดำเนินงานด้านวินัยนิสิตและสวัสดิการนิสิต

ภาพประกอบ 7 : ขั้นตอนการดำเนินงานด้านวินัยนิสิตและสวัสดิการนิสิต

คำอธิบายขั้นตอนการดำเนินงานด้านวินัยนิสิตและสวัสดิการนิสิต

ขั้นตอนที่ 1

รับต้นเรื่องจากกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผ่านทางหนังสือราชการจาก งานสารบรรณคณะวิทยาศาสตร์ หรือผ่านทาง Facebook ในกรณีเร่งด่วน

ขั้นตอนที่ 2

เสนอรองคณบดี เพื่อพิจารณาขอบหมายงานตามความเหมาะสมให้กับเจ้าหน้าที่ดูแลงานด้านพัฒนานิสิต คณะวิทยาศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3

ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย / ประชุมคณะกรรมการ / ติดต่อนิสิตที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 4

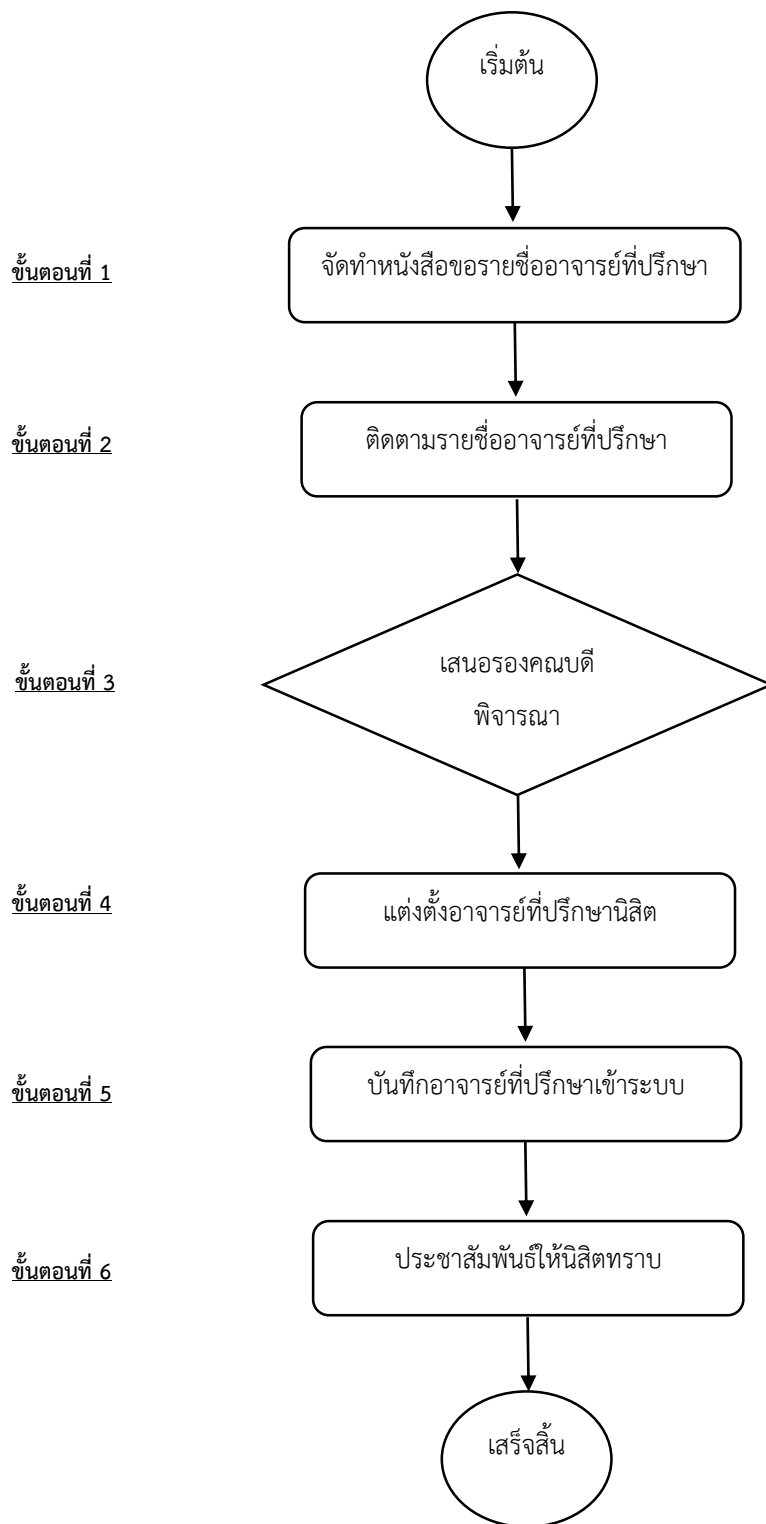
เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ ต้องเก็บข้อมูลผลการดำเนินการไว้เป็นข้อมูล รายงานต่อรองคณบดีหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 5

จัดทำหนังสือส่งผลการดำเนินการไปยังงานวินัยนิสิตหรืองานสวัสดิการนิสิตที่เกี่ยวข้อง เพื่อรายงานผลการดำเนินการ

งานด้านวินัยนิสิตและสวัสดิการนิสิต ส่วนใหญ่แล้วจะรับเรื่องจากกลุ่มงานสวัสดิภาพนิสิต มีหน้าที่ติดต่อประสานงานกับรองคณบดี อาจารย์ที่ปรึกษา นิสิต รวมไปถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และให้คำปรึกษาในเบื้องต้นเกี่ยวกับการเบิก - จ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล หรือด้านวินัยนิสิตและเก็บข้อมูลไว้เป็นสถิติรายงานผลประจำปี

4. ขั้นตอนการดำเนินงานด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาพประกอบ 8 : ขั้นตอนการดำเนินงานด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

คำอธิบายขั้นตอนการดำเนินงานด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ 1

ภาคเรียนที่ 3 ของทุกปีการศึกษา จัดทำหนังสือขอรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปีที่ 1 ของปีการศึกษาใหม่ ในแต่ละสาขาวิชา ตามจำนวนของนิสิตในแต่ละสาขาวิชา

ขั้นตอนที่ 2

ติดตามรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อใกล้ครบกำหนด จากธุรการภาควิชาทั้ง 4 ภาควิชา

ขั้นตอนที่ 3

เมื่อได้รายชื่อครบแล้ว เสนอรอจนบดีเพื่อพิจารณา

ขั้นตอนที่ 4

แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาตามรายชื่อของภาควิชาที่ส่งรายชื่อมา

ขั้นตอนที่ 5

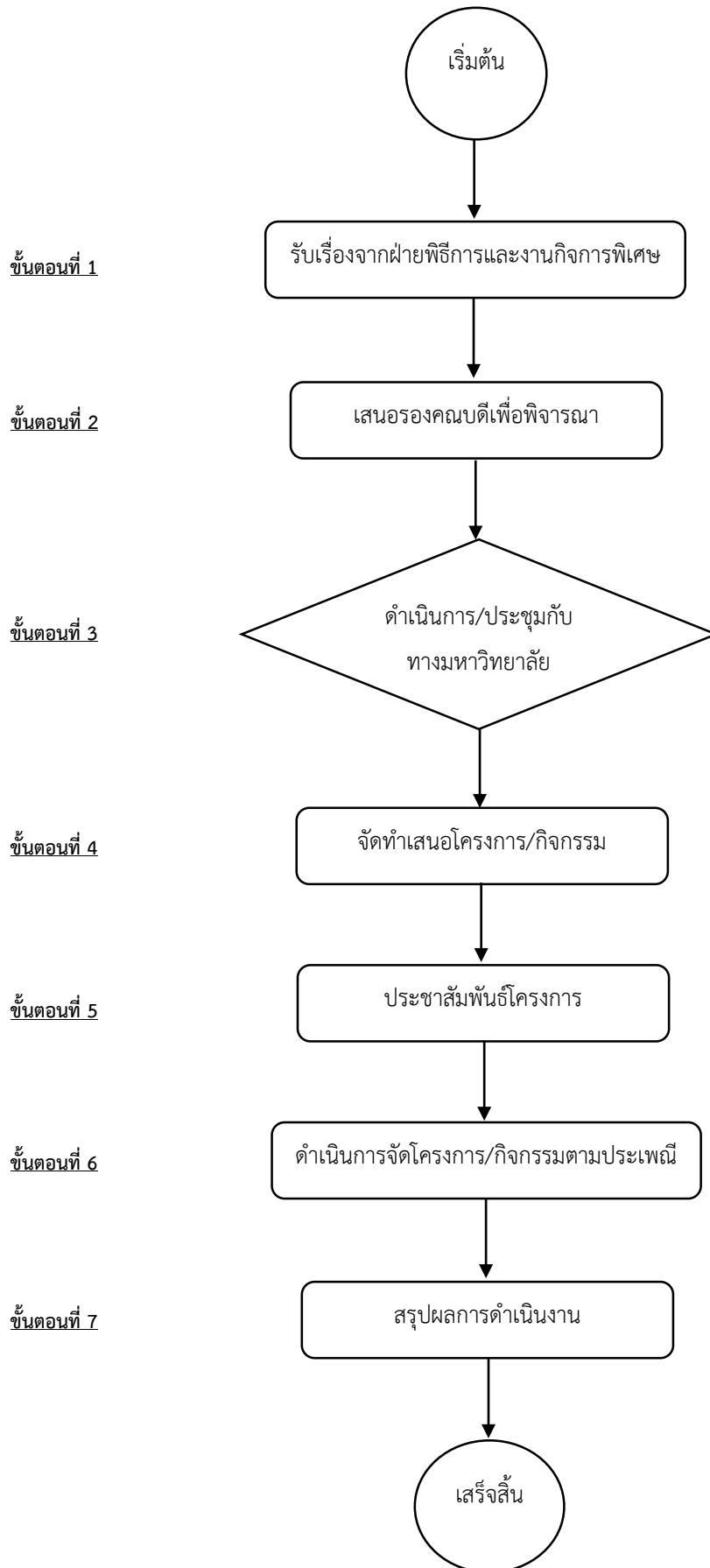
บันทึกรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาเข้าระบบ Back office (ระบบฐานข้อมูลหลัก) เพื่อให้ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาปรากฏขึ้นในระบบนิสิต

ขั้นตอนที่ 6

ประชาสัมพันธ์ให้นิสิตใหม่ได้ทราบอาจารย์ที่ปรึกษาผ่านทางระบบนิสิต และติดตามการให้คำปรึกษานิสิตจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประจำปี

ในทุก 1 ปีการศึกษา จะต้องดำเนินการจัดทำอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 โดยติดตามรายชื่อจากภาควิชา บันทึกเข้าระบบอาจารย์ที่ปรึกษา รวมไปถึงระหว่างปีการศึกษา หากมีการปรับเปลี่ยนข้อมูลนิสิตก็ต้องอัปเดตรายชื่อใหม่ทุกครั้งเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน รวมไปถึงติดตามข้อมูลการให้คำปรึกษานิสิตจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลส่งรายงานไปยังกองกิจการนิสิตด้านการให้คำปรึกษา

5. ขั้นตอนการดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ภาพประกอบ 9 : ขั้นตอนการดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

คำอธิบายขั้นตอนการดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ขั้นตอนที่ 1

รับเรื่องจากงานพิธีการและงานกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผ่านทางหนังสือราชการจาก งานสารบรรณคณะวิทยาศาสตร์

ขั้นตอนที่ 2

เสนอรองคณบดี เพื่อพิจารณาขอหมายให้เจ้าหน้าที่ดูแลดำเนินงานพัฒนานิสิต ดำเนินการต่อไปตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3

ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย ประชุมร่วมกับทางมหาวิทยาลัยเพื่อรับมอบหมายงาน

ขั้นตอนที่ 4

จัดทำข้อเสนอโครงการ ตามบุญประเพณีต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย หรือติดต่อประสานงานกับชุมชน/หมู่บ้าน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 5

ประชาสัมพันธ์นิสิต บุคคลกร หรือประชาชนทั่วไปเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม

ขั้นตอนที่ 6

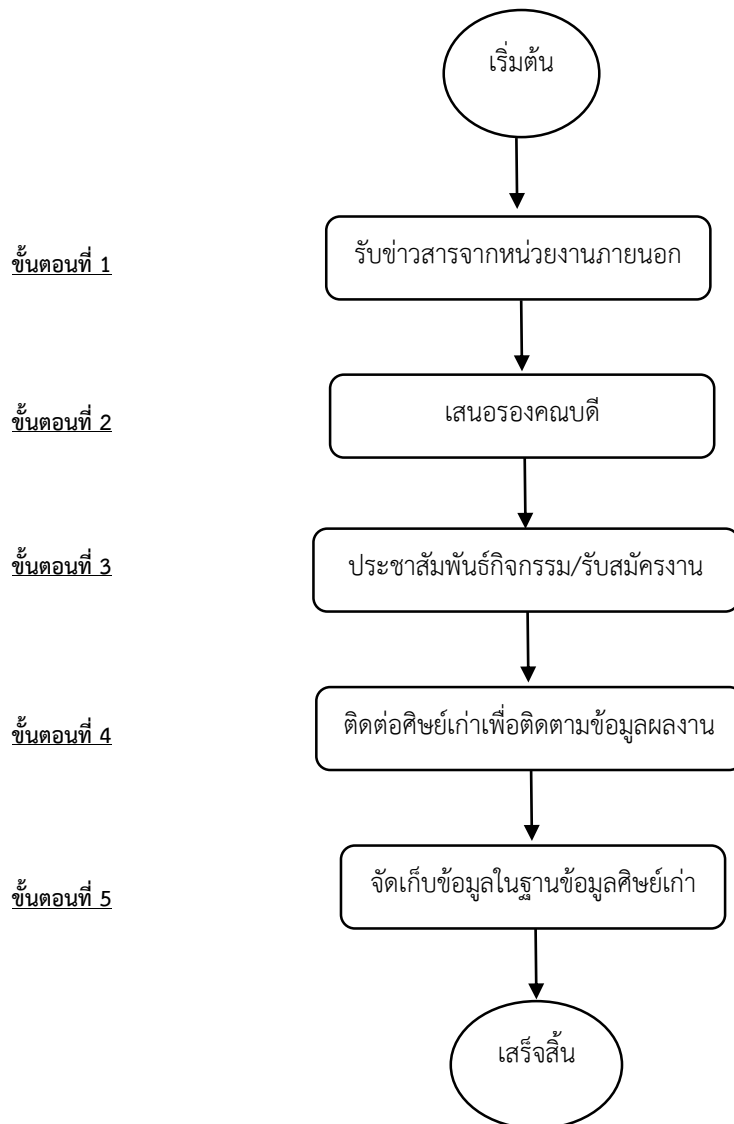
ดำเนินการจัดโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ตามกำหนดการ

ขั้นตอนที่ 7

สรุปผลการดำเนินโครงการ / กิจกรรม เพื่อเป็นข้อมูลในการรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

เป็นอีก 1 งานที่ฝ่ายพัฒนานิสิตได้รับผิดชอบ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) ในระดับคณะ มีหน้าที่จัดโครงการตามแผน ตามประเพณีต่าง ๆ รวมถึงโครงการ 1 คณะ 1 ศิลปวัฒนธรรม ส่วนที่ 2) ในระดับมหาวิทยาลัย ในส่วนนี้มีหน้าที่รับข้อมูลกำหนดการ มาประชาสัมพันธ์แก่นิสิต บุคลากร เข้าร่วมโครงการกิจกรรมร่วมกับมหาวิทยาลัย และเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม

6. ขั้นตอนการดำเนินงานด้านศิษย์เก่า

ภาพประกอบ 10 : ขั้นตอนการดำเนินงานด้านศิษย์เก่า

คำอธิบายขั้นตอนการดำเนินงานด้านศิษย์เก่า

ขั้นตอนที่ 1

รับเรื่องจากหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เกี่ยวกับการรับสมัครงานหรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านทางหนังสือราชการจาก งานสารบรรณคณะวิทยาศาสตร์

ขั้นตอนที่ 2

เสนอรองคณบดี เพื่อพิจารณาอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดูแลดำเนินงานพัฒนานิสิต ดำเนินการต่อไปตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3

ประชาสัมพันธ์การรับสมัครงาน / การเข้าร่วมกิจกรรม ผ่านทางเว็บไซต์ / Facebook ฝายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์และเพจศิษย์เก่า คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขั้นตอนที่ 4

ติดต่อ / ติดตามข้อมูลศิษย์เก่า ที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ ในระดับเขต ระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ รวมไปถึงระดับโลก เพื่อเป็นข้อมูลของศิษย์เก่า

ขั้นตอนที่ 5

จัดเก็บข้อมูลศิษย์เก่าที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ เข้าไว้ในฐานข้อมูลศิษย์เก่า

งานด้านศิษย์เก่า เป็นงานที่ต้องติดต่อประสานงานกับศิษย์เก่า เพื่อเก็บข้อมูลของศิษย์เก่าที่ได้รับรางวัล ผลงานต่าง ๆ รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งงาน จากภาครัฐและภาคเอกชน ให้กับศิษย์เก่าที่ต้องการสมัครงาน อีกทั้งยังต้องจัดทำฐานข้อมูลศิษย์เก่า เพื่อเป็นข้อมูลระดับคณะ ต่อไป

ด้านการให้บริการนิสิต

การบริการ คือ การให้ความช่วยเหลือหรือการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น การให้บริการที่ดี ผู้รับบริการจะได้รับความประทับใจและเกิดความชื่นชมองค์กร อันเป็นสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร เบื้องหลังความสำเร็จของทุกงาน มักจะมีงานบริการเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนงานพัฒนานิสิตเป็นอีกงานที่ต้องให้บริการนิสิตในด้านต่าง ๆ ซึ่งหน้าที่รับผิดชอบของงานมีหลากหลายสายงาน มีความแตกต่างกันออกไป รวมทั้งในแต่ละงาน ต้องรับผิดชอบต่อนิสิตที่มาขอใช้บริการติดต่อประสานงานในด้านต่าง ๆ ดังนั้นส่วนหนึ่งซึ่งงานพัฒนานิสิตต้องมีคือ งานการให้บริการที่ดีแก่นิสิต โดยฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ยึดหลักการให้บริการ ดังนี้

การให้บริการนั้นเป็นหน้าที่ในชีวิตประจำวันที่คุณต้องปฏิบัติ ฉะนั้นหากเราต้องการให้ผู้อื่นชื่นชมต่อตัวเราตลอดเวลา เราจะต้องปรับปรุงและเสริมสร้างคุณลักษณะของเราให้เป็นที่ถูกอกถูกใจผู้อื่นและสำคัญคือถูกใจตนเองด้วย ดังนั้นฝ่ายพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์จึงต้องยึดถือแนวปฏิบัติหลักการการให้บริการที่ดีเสมอ เพื่อให้นิสิตที่มาใช้บริการได้เกิดความพึงพอใจและความประทับใจต่อไป ซึ่งจะมีให้ผู้มาใช้บริการได้ประเมินความพึงพอใจต่อการรับบริการในรอบ 6 เดือน และรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อปรับปรุงการให้บริการที่ดีต่อไป

บทที่ 5

สรุป ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

งานพัฒนานิสิตมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อนิสิต เพราะการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีได้มุ่งหวังที่จะพัฒนานิสิตด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่จะมุ่งพัฒนานิสิตในทุกด้าน ดังนั้น การเรียนรู้ภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว จึงไม่อาจพัฒนานิสิตโดยรอบด้านได้ ซึ่งกิจกรรมนิสิตจะเป็นส่วนช่วยเสริม เต็ม เต็ม เพื่อให้นิสิตได้เกิดการเรียนรู้ที่จะคิดสร้างสรรค์กิจกรรมตามความชอบ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้นิสิตได้รับทักษะและพัฒนาการทางบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ รวมไปถึงการให้บริการนิสิตในด้านต่าง ๆ ดังนั้น การปฏิบัติงานด้านพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ยังพบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พอสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตผู้รับผิดชอบโครงการ ของสโมสรนิสิต หรือชมรม หรือกลุ่มนิสิต มีการเปลี่ยนนิสิตผู้รับผิดชอบโครงการทุกโครงการ ดังนั้น จึงต้องมีการแนะนำตรวจสอบโครงการใหม่ทุกครั้งของโครงการที่นำเสนอ

2. นิสิตมีช่องทางการติดตามข่าวสารมากขึ้น แต่นิสิตเลือกที่จะติดตามจากช่องทางเดียว บางครั้งอาจทำให้ นิสิตได้รับข้อมูลข่าวสารได้ไม่ทั่วถึง

3. ช่องทางการติดต่ออาจารย์ยังไม่สะดวก เนื่องจากในการนัดประชุม หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ อาจารย์ส่วนใหญ่ติดสอน หรือติดภารกิจของแต่ละบุคคล ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมประชุม หรือกิจกรรมบางกิจกรรมได้

4. สถานที่ในการจัดกิจกรรม ปัจจุบันคณะวิทยาศาสตร์มีนิสิตจำนวนมาก ดังนั้น การจัดกิจกรรมบางกิจกรรมที่ต้องให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดจะยังมีสถานที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากคณะฯ มีพื้นที่จำกัด

5. ความเร่งด่วนของเอกสารบางประเภท เนื่องจากบางกิจกรรม/โครงการ ต้องจัดทำเร่งด่วน ทำให้เอกสารมาถึงฝ่ายพัฒนานิสิตล่าช้า ทำให้การประสานต่อในส่วนต่าง ๆ เป็นไปด้วยความล่าช้า

ข้อเสนอแนะ

จากปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานด้านพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ปัญหาที่สำคัญ คือปัญหาของนิสิตผู้รับผิดชอบโครงการ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ นิสิตผู้เข้าร่วมกิจกรรม กาดติดต่อสื่อสารและสถานที่ในการจัดกิจกรรม ฉะนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต และนิสิตผู้ปฏิบัติงาน สโมสรนิสิต ชมรม กลุ่มนิสิต จะต้องร่วมมือกันพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น

1. อบรมหรือประชุม สโมสรนิสิต ชมรม หรือกลุ่มนิสิต ในรุ่นปีปัจจุบันและรุ่นปีต่อไป เพื่อชี้แนะ อธิบาย อบรม ให้ความรู้ ในการดำเนินกิจกรรม เริ่มตั้งแต่ การขออนุมัติ การจัด การเคลียร์เงิน การรายงานผลการดำเนินงาน เป็นต้น
2. นิสิตผู้รับผิดชอบโครงการ ควรติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้ครบทุกท่านในคณะกรรมการฝ่ายกิจการนิสิต ไม่ควรติดต่อเฉพาะท่านเดิมที่เคยเป็น
3. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้ทั่วถึงทุกช่องทางทางการประชาสัมพันธ์
4. จัดหาสถานที่ ในการจัดกิจกรรม ให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิตที่เข้าร่วม โดยอาจขอใช้สถานที่นอกคณะ หรือนอกมหาวิทยาลัย

ประวัติย่อของผู้เขียน (1)

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นางรัชฎ กานุมาร
วัน เดือน ปีเกิด 12 ธันวาคม 2525
ภูมิลำเนา 112 หมู่ 20 ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
พ.ศ. 2549 ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2546 - 2549 พนักงานธุรการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2550 - 2552 นักกิจการนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2552 - 2553 พนักงานบริหารงานทั่วไป คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2553 -
ปัจจุบัน นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประวัติย่อของผู้เขียน (2)

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ	นายอนันษา ทองเหลา
วัน เดือน ปีเกิด	4 พฤษภาคม 2536
ภูมิลำเนา	บ้านหินตั้ง ตำบลข้าวสาร อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี 41160

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2550-2555	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านผือพิทยาศาสตร์ จังหวัดอุดรธานี – สายสามัญ
พ.ศ. 2555-2558	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2558-2559	นักวิชาการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2560-2561	พจนานุกรม ค่ายประจักษ์ศิลปาคม กรมทหารราบที่13 จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2561-2566	นักวิชาการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา ปฏิบัติการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณานุกรม

กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. คู่มือปฏิบัติงานด้านการพัฒนานิสิต. พิมพ์ครั้งที่ 3 ;
2554.

กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ; 2559

คู่มือพัฒนาศักยภาพนิสิต : ว่าด้วยกรอบแนวคิด นโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
นิสิต

วัลภา บุญหล้า. คู่มือปฏิบัติงานกิจกรรมนิสิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม. ; 2558.

ประกาศที่เกี่ยวข้อง
กับฝ่ายพัฒนานิสิต

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนิสิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. ๒๕๕๘

.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรม และโครงการ
ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ (๒) และ(๑๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ.๒๕๓๗ สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และอัตรา
ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอกของ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และให้หมายความรวมถึงนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายในการ
ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ระเบียบนี้
แทน

ข้อ ๕ การจัดโครงการหรือการจัดกิจกรรมของนิสิต หรือการจัดร่วมกับคณะมหาวิทยาลัยอื่น
รัฐวิสาหกิจหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชน ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายก่อนจัด
โครงการหรือกิจกรรม

ข้อ ๖ การเดินทางไปจัดอบรม การเข้ารับการอบรม หรือการเดินทางไปปฏิบัติงานในประเทศหรือ
ต่างประเทศ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับการ
จัดสรร

การขออนุมัติระยะเวลาในการเดินทางล่วงหน้าหรือระยะเวลาหลังเสร็จสิ้นต้องได้รับการอนุมัติ
จากอธิการบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายก่อนการเดินทาง

นายจรเด็จ บำรุง
นิติกร

ข้อ ๗ นิสิตที่มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประกาศนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก และให้หมายความรวมถึงนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อ ๘ การเบิกค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรม การจัดโครงการ การจัดงาน ของนิสิตให้เบิกค่าใช้จ่ายจากงบประมาณเงินรายได้ งบเงินอุดหนุนหรืองบรายจ่ายอื่น

กรณีที่นิสิตได้รับความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายทั้งหมดจากหน่วยงานอื่นให้งดเบิกค่าใช้จ่าย ส่วนกรณี ที่นิสิตได้รับความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายบางส่วนให้เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสมทบเฉพาะส่วนที่ขาดเท่าที่จ่ายจริง แต่เมื่อรวมกันแล้วจะต้องไม่เกินสิทธิที่พึงได้รับตามหลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ในบัญชี แนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๙ อัตราค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดโครงการ การจัดกิจกรรม หรือ การจัดงานของนิสิต ให้เบิกจ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีแนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ การซื้อ การจ้าง การเช่า ที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงการ การจัดกิจกรรม หรือการจัดงาน ของนิสิต ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีปัญหาในการตีความ หรือการดำเนินการใด ๆ ที่มีได้ระบุไว้ในระเบียบนี้ให้นำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๑๒ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายปัญญา ถานอมรอด)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นายสรเดช บำรุง
นิติกร

บัญชีหลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายแบบท้ายระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ว่าด้วยเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนิสิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๕๘

รายการ	อัตราไม่เกิน (บาท)
๑. ค่าสมาคมนิสิตวิทยากร ผู้บรรยาย หรือ ฝึกปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรม อบรม หรือ จัดโครงการหรือจัดงานสำหรับนิสิต การนับชั่วโมงให้นับทงสิบนาทีเป็นหนึ่งชั่วโมง ถ้าไม่ถึงทงสิบนาทีหรือเกินทงสิบนาทีและส่วนที่เกินนั้น นับได้ไม่น้อยกว่าห้าสิบนาทีให้ถือเป็นหนึ่งชั่วโมง แต่ถ้านับได้ไม่น้อยกว่ายี่สิบห้านาทีแต่ไม่ถึงห้าสิบนาทีให้เบิกจ่ายได้กึ่งหนึ่ง กรณีจำเป็นต้องใช้วิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถเป็นพิเศษและจะเบิกจ่ายค่าสมาคมนิสิตวิทยากรสูงกว่าที่กำหนดข้างต้น ให้อยู่ในดุลพินิจของอธิการบดีหรือผู้ใช้อธิการบดีมอบหมาย	คนละ ๒๐๐/ชั่วโมง
๒. ค่าตอบแทนผู้นำออกกำลังกาย	ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด
๓. ค่าอาหารสำหรับวิทยากร ผู้บรรยาย หรือ ฝึกปฏิบัติ	คนละ ๓๐๐/วัน
๔. ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่างสำหรับวิทยากร ผู้บรรยาย หรือ ฝึกปฏิบัติ	คนละ ๑๐๐/มื้อ
๕. ค่าลงทะเบียนในการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา เสนอผลงานทางวิชาการ หรือ บริการวิชาการ ค่าสมัครสอบเพื่อวัดความรู้ ค่าลงทะเบียนเรียนภาษาต่างประเทศ ค่าสมัครแข่งขันทางวิชาการ ค่าลงทะเบียนเรียนแล้วเทียบโอนหน่วยกิต	ตามที่หน่วยงานเรียกเก็บ
๖. ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับนิสิตจากมหาวิทยาลัยอื่นที่มาเยี่ยมเยือนชมกิจการ การให้ความช่วยเหลือ หรือทำงานร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัย รวมทั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัย	คนละ ๒๐๐/วัน
๗. ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับนิสิตจัดโครงการ จัดกิจกรรม จัดงานภายในมหาวิทยาลัย (๑) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๒) ค่าอาหาร	คนละ ๓๐/มื้อ คนละ ๑๐๐/วัน
๘. ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับนิสิตที่จัดโครงการ จัดกิจกรรม จัดงานภายนอกมหาวิทยาลัย (๑) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๒) ค่าอาหาร	คนละ ๖๐/มื้อ คนละ ๒๐๐/วัน
๙. ค่าเช่าที่พักสำหรับนิสิตภายในประเทศให้เบิกจ่ายเท่าที่จ่ายจริงไม่เกินอัตราดังนี้ (๑) ค่าเช่าที่พัก (๒) เหม่าจ่ายค่าเช่าที่พัก (๓) เดินทางเป็นหมู่คณะต้องพักคู่ การเดินทางไปราชการให้เลือกเบิกระหว่างค่าเช่าที่พักเท่าที่จ่ายจริงและที่พัก เหม่าจ่ายทั้งนี้จะเบิกทั้งสองอย่างในครั้งเดียวกันไม่ได้ กรณีเดินทางไปราชการในท้องถิ่นที่มีค่าครองชีพสูง หรือแหล่งท่องเที่ยวให้เบิกจ่ายตามที่กระทรวงการคลังกำหนด	๑,๕๕๐/วัน คนละ ๓๐๐/วัน คนละ ๙๐๐/วัน

รายการ	อัตราไม่เกิน (บาท)
๑๐. ค่าที่พักสำหรับวิทยากร ผู้บรรยายหรือผู้นำฝึกปฏิบัติ	ตามที่จ่ายจริง ไม่เกิน ๒,๕๐๐ บาท
๑๑. ค่าเบี้ยเลี้ยงในการเดินทางไปราชการของนิสิตในราชอาณาจักรและต่างประเทศชั่วคราว การนับเวลาในการเดินทางไปราชการของนิสิตในราชอาณาจักรและต่างประเทศชั่วคราวให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด	ขั้นต่ำ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด
๑๒. ค่าพาหนะในการเดินทางไปราชการของนิสิต ให้รวมถึงค่าเช่ายานพาหนะ ค่าเชื้อเพลิงหรือพลังงานสำหรับยานพาหนะ ค่าระวางบรรทุก ค่าจ้างคนหาบหาม และอื่นๆ ทำนองเดียวกัน ให้เบิกจ่ายได้ตามที่จ่ายจริงโดยประหยัด การเดินทางโดยยานพาหนะส่วนตัวต้องได้รับการอนุมัติจากอธิการบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายก่อน ทั้งนี้ไม่ว่ายานพาหนะนั้นจะเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เดินทางไปราชการหรือไม่ก็ตาม การเบิกจ่ายค่ายานพาหนะส่วนตัวไปราชการตามข้อ ๑๒ วรรคสอง ให้เบิกตามอัตราดังนี้ (๑) รถยนต์ส่วนบุคคล กิโลเมตรละ ๔ บาท (๒) รถจักรยานยนต์ กิโลเมตรละ ๒ บาท ผู้เดินทางไปราชการตามข้อ ๑๒ วรรคสอง จะขอเรียกร้องให้มหาวิทยาลัยมหาสารคามจ่ายเงินให้นอกจากเงินตามวรรคสามอีกไม่ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็กรณีใดๆ ในกรณีที่มิคำพิพากษาให้มหาวิทยาลัยมหาสารคามต้องรับผิดชอบหรือร่วมรับผิดชอบในค่าสินไหมทดแทนอันเกิดจากอุบัติเหตุ เพราะการใช้ยานพาหนะส่วนตัวไปราชการ ผู้เดินทางไปราชการซึ่งเป็นเจ้าของผู้ครอบครองหรือผู้ขับจะต้องเข้ามาเป็นผู้ชดเชยแทน หรือชดเชยคืนมหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้วแต่กรณี ผู้เดินทางร่วมกับนิสิต ให้เบิกจ่ายตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่าง หรือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ แล้วแต่กรณี	ตามอัตรา ค่ารถโดยสารประจำทาง หรือ กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน สามารถขออนุมัติ เดินทางไปราชการ โดยเครื่องบินโดยสาร ชั้นประหยัด
๑๓. ค่าประกันอุบัติเหตุของนิสิตในกรณีที่จัดกิจกรรม การจัดงาน หรือจัดโครงการ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง	คนละ ๕๐ บาท /กิจกรรม/จัดงาน/ โครงการ
๑๔. คณะหรือหน่วยงานที่ได้รับอนุมัติให้จัดโครงการหรือจัดงานหรือได้รับอนุมัติให้เดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องให้เบิกจ่ายตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด	ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด
๑๕. การจ่ายเงินสนับสนุนสมทบการจัดกิจกรรม หรือจัดงาน หรือโครงการร่วมกับหน่วยงานอื่นภายนอกมหาวิทยาลัย	ตามอัตรา ที่หน่วยงานเรียกเก็บ
๑๖. ค่าเครื่องชุดกีฬา สำหรับใช้ในการแข่งขัน	ชุดละ ๒,๐๐๐ /คน
๑๗. ชุดวอร์มสำหรับนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ควบคุมนักกีฬา	ชุดละ ๒,๐๐๐ /คน

รายการ	อัตราไม่เกิน (บาท)
๑๘. ค่าสมัครเข้าแข่งขันกีฬา ทิวอิการบตี หรือผู้ที่ถือการบตีมอบหมายอนุมัติให้เข้าแข่งขัน (๑) ประเภททีม (๒) ประเภทเดี่ยว	ทีมละ ๕,๐๐๐ คนละ ๒,๐๐๐
๑๙. เงินสนับสนุนในการแข่งขันภายในประเทศ ให้เบิกจ่ายได้ในอัตรา ดังนี้ (๑)ประเภทเดี่ยว (๒)ประเภทกลุ่มไม่เกิน ๕ คน (๓)ประเภทกลุ่มจำนวนเกิน ๕ คน (๓.๑) คนที่ ๑-๕ ได้รับเงิน (๓.๒) คนที่ ๖ เป็นต้นไป ได้รับเงิน	คนละ ๒,๐๐๐ กลุ่มละ ๕,๐๐๐ คนละ ๑,๐๐๐ คนละ ๕๐๐
๒๐. เงินสนับสนุนในการแข่งขันต่างประเทศ	คนละ ๕,๐๐๐
๒๑. เงินรางวัลหรือค่าของรางวัลที่จัดให้มีการประกวดแข่งขันให้เบิกจ่ายในอัตรา ดังนี้ (๑) รางวัลที่ ๑ (๒) รางวัลที่ ๒ (๓) รางวัลที่ ๓ (๔) รางวัลชมเชย	๕,๐๐๐ ๓,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๑,๐๐๐
๒๒. เงินรางวัลสำหรับนิสิตที่สร้างชื่อเสียงให้แก่มหาวิทยาลัย	๑๐,๐๐๐/คน
๒๓. ค่าตอบแทนกรรมการผู้ตัดสิน	๕,๐๐๐/ โครงการ/คน
๒๔. เงินปลอบขวัญกรณีเกิดอุบัติเหตุในการแข่งขัน	๕,๐๐๐/ คน
๒๕. ค่าวงดุริยางค์ในงานสถาปนา หรืองานพิธีการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	๕,๐๐๐/ วัน
๒๖. ค่าจัดการแสดงในโครงการหรือกิจกรรม	ครั้งละ ๕,๐๐๐/ ชุดการแสดง
๒๗. ค่าแสดงดนตรีในโครงการหรือกิจกรรม	๕,๐๐๐/ วัน
๒๘. ค่าปัจจัยถวายพระสงฆ์ในงานพิธีการต่างๆ	๕๐๐/ รูป
๒๙. ค่าตอบแทนผู้นำประกอบพิธีพราหมณ์ในงานพิธีต่างๆ	๑,๕๐๐/ คน
๓๐. ค่าตอบแทนครูช่างในพิธีครอบครุ	ตามที่จ่ายจริง
๓๑. ค่าตอบแทนผู้นำประกอบพิธีทางศาสนาในงานพิธีการต่างๆ	๒๐๐/ ครั้ง
๓๒. ค่าตอบแทนพิธีกร	๕๐๐/ วัน
๓๓. ค่าตอบแทนนักเรียน และนิสิตช่วยปฏิบัติงาน	ตามที่ กระทรวงการคลังกำหนด
๓๔. ค่าธรรมเนียมหรือค่าบัตรเข้าชมสถานที่ศึกษาดูงาน	คนละ ๑๐๐/ ครั้ง
๓๕. ค่าตัดชุดพิธีการของกรรมการองค์การนิสิต สภานิสิตมหาวิทยาลัย และสโมสรนิสิต ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี หรือผู้ที่ถือการบตีมอบหมาย	๑,๕๐๐/ คน/วาระ
๓๖. การประชุมกรรมการองค์การนิสิต สภานิสิตมหาวิทยาลัย และสโมสรนิสิต -ค่าอาหาร -ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑๐๐/วัน ๓๕/มื้อ

ประกาศกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เรื่อง นโยบายการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ และค่ายอาสาพัฒนา
พุทธศักราช ๒๕๕๙

เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาศักยภาพนิสิต ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้นอกหลักสูตร (Extracurricular) หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อป้อนและกล่อมเกลานิสิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสัมพันธ์กับสังคมโลกและมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อันได้แก่ปรัชญา (ผู้มีปัญญาพึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน) เอกลักษณ์ (เป็นที่พึงของสังคมและชุมชน) อุตลักษณ์นิสิต (ผู้ช่วยเหลือสังคมและชุมชน) จึงประกาศนโยบายว่าด้วยการจัดกิจกรรมนอกสถานที่และค่ายอาสาพัฒนา พุทธศักราช ๒๕๕๙ ดังนี้

กรอบแนวคิด

๑. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้คู่บริการต่อสังคม หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนิสิตกับชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้อง บนหลักคิดการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning Process)

๒. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองสู่เป้าประสงค์ของปรัชญามหาวิทยาลัย (พหุณี ปณฺทิตโต ชีโว : ผู้มีปัญญาพึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน) เอกลักษณ์มหาวิทยาลัย (การเป็นที่พึงของสังคมและชุมชน) อุตลักษณ์นิสิต (นิสิตกับการช่วยเหลือสังคมและชุมชน) คำนิยมนิสิต (MSU FOR ALL : พึงได้) หรืออื่นๆ เช่น มหาวิทยาลัยสีเขียว ต่อด้านสิ่งแวดล้อม คุณธรรมจริยธรรม วิถีไทย

๓. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด หรือนโยบายการพัฒนานิสิต เช่น ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หักชะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การจัดการความรู้ กระบวนการ PDCA

๔. เป็นกิจกรรมค่ายเชิงบูรณาการ หรือสหกิจกรรมบนหลักคิดการ “เรียนรู้คู่บริการ” (Service learning) และการ “เรียนรู้ผ่านการลงมือทำ” (Learning by doing) โดยเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Activity Based Learning) หรือใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ (Community-based learning)

๕. เป็นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชนในเรื่องต่างๆ เช่น บุคคลสำคัญ ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชุมชน ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชน ระบบสุขภาพชุมชน

๖. เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน หรือการสร้างกระบวนการเรียนรู้คู่บริการร่วมกัน ระหว่างนิสิตกับชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำทางศาสนา เด็กและเยาวชน ส่วนราชการ และภาคีอื่นๆ ในชุมชน

(๒)

๗. เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดทักษะอันหลากหลาย หรือ Soft skills ในศตวรรษที่ ๒๑ เช่น ผู้นำและผู้ตามที่ดี ความเป็นทีม ประชาธิปไตย การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ภาษาและการสื่อสาร การรู้เท่าทันสื่อ พหุวัฒนธรรม การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์

แนวปฏิบัติในการประเมินผลโครงการ

๑. มีการจัดบันทึกประจำวันเกี่ยวกับการทำงาน การแก้ปัญหาและอุปสรรค สถิติผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง นิสิตและชุมชน หรืออื่นๆ รวมถึงการจัดบันทึกตรวจเยี่ยมกิจกรรมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้นำชุมชน ส่วนราชการและภาคีที่เกี่ยวข้อง

๒. ต้องประเมินผลการจัดกิจกรรมต่อมหาวิทยาลัยตามแบบฟอร์มที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้แล้วเสร็จ ภายใน ๑๕ วันหลังกิจกรรมยุติลง

๓. ให้สร้างกระบวนการประเมินผลแบบมีส่วนร่วมต่อผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่ง ข้อมูลบริบทชุมชน บริบทของกิจกรรม ความสำเร็จ ความล้มเหลว ปัจจัยความสำเร็จ ปัจจัยความล้มเหลว ข้อเสนอแนะ

๔. ให้แนบรายละเอียดของชุมชน หรือสถานที่การจัดกิจกรรมตามกรอบแนวคิดชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ โดยแนบท้ายเป็นภาคผนวกในแบบประเมินโครงการ

๕. ให้สรุปผลการเรียนรู้ หรือถอดบทเรียนสู่การสร้างสื่อ หรือนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น เรื่องเล่าเร้าพลัง ภาพถ่ายเร้าพลัง นิทรรศการ เพื่อเผยแพร่และจัดเก็บเป็นสารสนเทศเพื่อการพัฒนา นิสิต

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นางสาวมลฤดี เขาวรัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานิสิต

ประกาศกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เรื่อง มาตรการการจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พุทธศักราช ๒๕๕๙

เพื่อให้การจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ก่อเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพของนิสิต ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดสวัสดิการและสวัสดิภาพของนิสิต และสอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการในการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานที่ และเดินทางไกลเข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๑ จึงประกาศเรื่อง มาตรการการจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง มาตรการการจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พุทธศักราช ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

“คณะ” หมายความว่า คณะหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

“สาขา” หมายความว่า สาขา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

“กองกิจการนิสิต” หมายความว่า กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

“กิจกรรมกลุ่ม” หมายความว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยองค์กรนิสิต หรือนิสิต

“นอกสถานที่” หมายความว่า สถานที่จัดกิจกรรมที่อยู่นอกเหนือพื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายความว่า อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและกำกับดูแลการจัดกิจกรรมกลุ่ม

ข้อ ๕ การจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่ นิสิตที่รับผิดชอบโครงการ หรือรับผิดชอบกิจกรรม ต้องขออนุมัติการจัดโครงการต่อมหาวิทยาลัย หรือคณะ หรือสาขาทันที ซึ่งต้องมีข้อมูลโดยสังเขปของสถานที่ประกอบการพิจารณา เช่น เส้นทางการเดินทาง แผนที่ตั้งของสถานที่ ระยะทางจากมหาวิทยาลัยไปสู่สถานที่จัดกิจกรรม

ข้อ ๖ การเดินทางไปจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่ ต้องได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย และมีคำสั่งการไปราชการกำกับด้วยทุกครั้ง

ข้อ ๗ การเดินทางไปจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่ โดยใช้รถโดยสาร หรือรถยนต์ไม่ต่ำกว่า ๔๐ ที่นั่ง จำนวน ๓ คันขึ้นไป ต้องจัดให้มีรถนำขบวน โดยมีป้ายระบุชื่อโครงการ กิจกรรมและสถานศึกษาแสดงให้เห็นเด่นชัดติดที่ด้านหน้า หรือด้านข้างของรถ หรือด้านหลัง หรือตำแหน่งอื่นๆ ที่เห็นชัดเจน

(๒)

ข้อ ๘ การเดินทางไปจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่ให้มีการจัดทำประกันอุบัติเหตุให้กับนิสิต โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๙ การเดินทางไปจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่ ต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษากำกับดูแล และแนวปฏิบัติต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบข้อบังคับ หรือประกาศว่าด้วยการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๐ การเดินทางไปจัดกิจกรรมนอกสถานที่ ต้องเป็นไปตามแนวปฏิบัติที่สถานที่นั้นๆ ได้กำหนดขึ้น

ข้อ ๑๑ กรณีมีเหตุฉุกเฉินให้รายงานด้วยวาจาต่อที่ปรึกษาและมหาวิทยาลัยตามลำดับในทันที และรายงานเป็นลายลักษณ์ตามลำดับอีกครั้งหนึ่ง

ข้อ ๑๒ เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมกลุ่มนอกสถานที่ ต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อมหาวิทยาลัยให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต่วันที่กิจกรรมได้ยุติลง

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นางสาวมลฤดี ไชวรัตน์)
รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานิสิต